

Regulamin

zarządzania prawami autorskimi i prawami pokrewnymi oraz prawami własności przemysłowej oraz zasad komercjalizacji wyników badań naukowych

i prac rozwojowych w Instytucie Sławistyki PAN

uchwalony na posiedzeniu Rady Naukowej IS PAN w dniu 28.01.2019

(tekst jednolity)

§ 1

Zakres podmiotowy Regulaminu

1. Postanowienia Regulaminu stosuje się do pracowników zatrudnionych w Instytucie Sławistyki PAN, zwanym dalej IS PAN, których zakres obowiązków służbowych polega w całości lub w części na świadczeniu pracy o charakterze twórczym, w której wyniku powstają dobra intelektualne, tj. podlegające ochronie prawnej utwory prawa autorskiego, wynalazki, wzory użytkowe, wzory przemysłowe, znaki towarowe, przedmioty praw pokrewnych oraz bazy danych. Postanowienia stosuje się w szczególności do pracowników naukowych, a także pracowników badawczo-technicznych i inżyniersko-technicznych.
2. Regulamin stosuje się również do:
 - doktorantów – uczestników Studiów Doktoranckich IS PAN w zakresie, w jakim realizują oni prace o charakterze twórczym;
 - innych osób – także niepozostających z IS PAN w stosunku pracy, z którymi IS PAN zawarł umowę o wykonanie zadań twórczych, m.in. w ramach projektów realizowanych na podstawie kontraktów z NCN, NCBiR, MNiSW lub z innym podmiotem albo finansowanych z funduszy UE, jak również osób, które stworzyły dzieło autorskie poza IS PAN i przeniosły na IS PAN majątkowe prawa autorskie na podstawie stosownej umowy.

§ 2

Zakres przedmiotowy Regulaminu

1. Zasady Regulaminu dotyczą:
 - dzieł naukowych będących utworami w rozumieniu ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (tekst jednolity Dz.U. 2006 nr 90, poz. 631 z późn. zm.) w tym także opracowań o charakterze popularno-naukowym, dydaktycznym, multimedialnym i techniczno-naukowym,

- wynalazków, wzorów użytkowych i wzorów przemysłowych, znaków towarowych w rozumieniu ustawy Prawo własności przemysłowej (tekst jednolity Dz.U. 2013 r. poz. 1410),
- programów komputerowych i baz danych będących utworami w rozumieniu ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych,
- know-how oraz baz danych w rozumieniu ustawy o ochronie baz danych z 27 lipca 2001 r. (Dz.U. z 2001 r. nr 128, poz. 1402 z późn. zm.).

2. Dziełem (utworem) naukowym podlegającym ochronie prawnoautorskiej jest każdy wynik (przejaw) działalności naukowej o indywidualnym i twórczym charakterze, ustalony (utrwalony) w jakiegokolwiek postaci, przy czym ustaleniem utworu jest także jego uzewnętrznienie, które umożliwia jego percepcję (odbiór) przez osoby inne niż Twórca.

§ 3

Zasady korzystania z praw do dzieł (utworów) powstałych na warunkach określonych

Regulaminem

1. Autorskie prawa osobiste, w szczególności prawo do:
 - autorstwa utworu,
 - oznaczenia utworu swoim nazwiskiem lub pseudonimem albo anonimowego udostępnienia utworu,
 - nienaruszalności treści i formy utworu oraz jego rzetelnego wykorzystania,
 - nadzoru nad sposobem korzystania z utworu,są niezbywalne i służą Twórcy utworu naukowego.
2. Autorskie prawa majątkowe, a mianowicie:
 - prawo do gospodarczego, komercyjnego korzystania z utworu,
 - prawo do rozporządzania utworem na wszystkich polach eksploatacji,
 - prawo do czerpania dochodów z komercyjnego wykorzystania utworuprzysługują IS PAN wówczas, gdy wynika to z umowy zawartej między Twórcą a IS PAN i na zasadach określonych w tej umowie. Pracownicy naukowcy IS PAN winni przenieść na Instytut przysługujące im autorskie prawa majątkowe do utworów stworzonych w wyniku wykonywania obowiązków ze stosunku pracy. W uzasadnionych przypadkach Dyrektor IS PAN może zwolnić pracownika z tego obowiązku.

3. Zgodnie z art. 14 ust. 1 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych IS PAN przysługuje pierwszeństwo opublikowania utworu naukowego pracownika, który stworzył ten utwór w ramach obowiązków wynikających ze stosunku pracy (doktoranta, który stworzył utwór w ramach studiów doktoranckich). IS PAN ma również prawo do rozpowszechniania utworu w sieciach informatycznych, także w Internecie, w szczególności w bibliotekach i repozytoriach cyfrowych. Pierwszeństwo publikacji wygasa, jeśli w ciągu sześciu miesięcy od dostarczenia utworu IS PAN nie zawarł z Twórcą umowy o wydaniu utworu albo jeżeli w ciągu dwóch lat od daty przyjęcia utworu nie został on opublikowany. IS PAN może na wniosek Twórcy niezwłocznie zrezygnować z przysługującego mu prawa pierwszeństwa publikacji; rezygnacja wymaga formy pisemnej. Obowiązek występowania o rezygnację w formie pisemnej dotyczy monografii oraz utworów, które mogłyby zgodnie z rozeznanem Twórcy podlegać komercjalizacji, bez względu na ich objętość.

IS PAN rezygnuje z prawa pierwszeństwa publikacji utworów innych niż monografia.

4. W przypadku, kiedy utwór naukowy pracownika (lub doktoranta) publikowany jest we własnym wydawnictwie IS PAN, rozpowszechnienie utworu następuje na warunkach określonych w umowie wydawniczej zawartej między IS PAN a Twórcą.
5. W przypadku, kiedy utwór pracownika (doktoranta) publikowany jest w wydawnictwie pozainstytutowym, Twórca zobowiązany jest do zamieszczenia w publikacji, na stronie tytułowej, redakcyjnej lub w innym widocznym miejscu informacji o tym, że utwór powstał w IS PAN.
6. Zgodnie z art. 14 ust. 2 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, jeżeli utwór naukowy stworzony został przez pracownika w ramach obowiązków wynikających ze stosunku pracy lub doktoranta w związku ze studiami doktoranckimi, IS PAN jest uprawniony do nieodpłatnego korzystania z materiału naukowego zawartego w tym utworze do celów własnych – badawczych i dydaktycznych, w tym do udostępniania tego materiału osobom trzecim do celów naukowych niekomercyjnych. W przypadkach szczególnych IS PAN może z tego uprawnienia zrezygnować; rezygnacja wymaga formy pisemnej.
7. W przypadku korzystania przez IS PAN z pracowniczych (lub doktoranckich) wyników pracy intelektualnej we własnym zakresie zgodnie z pkt. 6, ale w sposób przynoszący dochód, IS PAN zobowiązany jest do wypłacenia Twórcy stosownego wynagrodzenia na zasadach określonych w odrębnej umowie.
8. Gospodarcze (komercyjne) wykorzystanie utworu pracowniczego (doktoranckiego)

lub zawartych w nim wyników badań przez Twórcę będącego pracownikiem (doktorantem) w tym w szczególności podejmowanie zobowiązań dotyczących utworów lub wyników wobec osób trzecich i instytucji, zawieranie porozumień i umów w zakresie komercjalizacji, udzielanie licencji, sprzedaż wyników itp. jest niedopuszczalne bez uprzednio uzyskanej pisemnej zgody Dyrektora IS PAN.

§ 4

Tryb postępowania w toku realizacji prac twórczych i przy wykorzystaniu ich wyników

1. Twórca jest obowiązany powiadomić Dyrektora IS PAN o wynikach pracy intelektualnej, składając sprawozdania z realizowanej pracy w terminach wskazanych przez Dyrektora.
2. Pracownik zobowiązany jest stosować się do obowiązujących w IS PAN zasad finansowania publikacji oraz trybu zlecania prac wydawniczych.
3. Nie narusza prawa pierwszeństwa, o którym mowa w § 3 ust. 3 Regulaminu, zaprezentowanie wyników pracy intelektualnej przez Twórcę na konferencji, seminarium lub innym zjeździe naukowym. Jednak gdy wyniki te – według rozeznania Twórcy – mogłyby podlegać komercjalizacji, wówczas Twórca winien uzyskać zgodę Dyrektora IS PAN na ich prezentację.
4. Przy wykonywaniu praw do pracowniczych wyników pracy intelektualnej zarówno IS PAN, jak i Twórca powinni zachować dbałość o poszanowanie praw drugiej strony. Realizacja tej zasady polega m.in. na odpowiedniej redakcji umów z podmiotami zewnętrznymi i osobami trzecimi, w których to umowach interesy zarówno Twórców, jak i IS PAN powinny być odpowiednio zabezpieczone.
5. Umowy o wykonanie prac naukowych i badawczych zawierane z podmiotami zewnętrznymi, w tym gospodarczymi powinny określać stronę umowy uprawnioną do korzystania z wyników pracy intelektualnej, przy czym należy dążyć do zapewnienia IS PAN przynajmniej prawa do współwłasności tych wyników.
6. Jeżeli wyniki pracy intelektualnej, o których mowa wyżej, powstają w trakcie realizacji pracy zespołowej, a w zespole uczestniczą prócz pracowników także inne osoby, kierownik zespołu winien zapewnić, by w umowach podpisywanych z tymi osobami prawa majątkowe do wyników pracy intelektualnej zastrzeżono na rzecz IS PAN.
7. IS PAN zawierając umowy dotyczące krajowych lub zagranicznych staży lub stypendiów dla pracowników IS PAN, zadba o wskazanie w tych umowach podmiotu

uprawnionego do wyników pracy intelektualnej osiągniętych w czasie stażu lub stypendium oraz warunków wykorzystania praw do tych wyników.

§5

Postanowienia szczególne dotyczące autorskich programów komputerowych i baz danych

1. Ochronie podlegają programy komputerowe i bazy danych na zasadach określonych w art. 74-77 ustawy o prawie autorskim. Ochrona programu komputerowego obejmuje wszystkie formy jego wyrażenia, w tym dokumentację projektową, wytwórczą i użytkową.
2. Prawa majątkowe do programów i baz danych obejmujące: prawo do zwielokrotnienia, tłumaczenia, przystosowania, dokonania zmian, prawo do rozpowszechnienia w tym w drodze umów najmu, dzierżawy, licencyjnych i o przeniesienie własności – służą IS PAN, jeżeli program lub baza zostały stworzone przez pracownika w ramach wykonywania obowiązków wynikających ze stosunku pracy.
3. Twórca programu komputerowego i bazy danych stworzonych w ramach obowiązków wynikających z umowy o pracę obowiązany jest niezwłocznie powiadomić Dyrektora IS PAN o ich wykonaniu.
4. W przypadku zawarcia przez IS PAN umowy przeniesienia własności praw majątkowych do programu lub bazy albo innej umowy o korzystanie z programu lub bazy, Twórcy programu lub bazy przysługują:
 - prawo do autorstwa,
 - prawo do oznaczania ich swoim nazwiskiem lub pseudonimem,
 - prawo do wynagrodzenia na zasadach określonych w umowie.

§ 6

Zasady komercjalizacji wyników prac naukowych i badawczych

1. Pracownicze wyniki pracy intelektualnej stanowiące przedmiot praw IS PAN powinny być komercjalizowane.
2. Podstawowymi sposobami komercjalizacji są:
 - udostępnienie wyników pracy intelektualnej instytucji zewnętrznej lub osobie trzeciej za wynagrodzeniem, w szczególności przez udzielenie jej licencji,
 - sprzedaż praw do wyników instytucjom zewnętrznym lub osobom trzecim,

– utworzenie odrębnego podmiotu z udziałem IS PAN, który zajmować się będzie komercjalizacją.

3. Decyzję o sposobie i przebiegu komercjalizacji każdorazowo podejmuje Dyrektor IS PAN.
4. Dyrektor IS PAN w okresie trzech miesięcy od dnia otrzymania od pracownika informacji o wynikach prac intelektualnych podejmuje decyzję w sprawie ich komercjalizacji.
5. Dla zapewnienia większej skuteczności działań komercjalizacyjnych IS PAN może przekazać te działania w zarząd powierniczy odpowiedniej instytucji zapewniając sobie właściwy udział w dochodach z komercjalizacji albo utworzyć dla prowadzenia tych działań wyspecjalizowaną spółkę z udziałem IS PAN lub fundację.
6. Jeśli komercjalizacja prowadzona jest przez IS PAN lub w jego imieniu, to sposób podziału zysków z tej komercjalizacji pomiędzy IS PAN a Twórcę wyników prac intelektualnych określa odpowiednia odrębna umowa. Jeżeli udział w zysku z korzystania z wyników prac intelektualnych przypada więcej niż jednemu Twórcy, jest on dzielony zgodnie z uprzednio ustalonym między nimi na piśmie podziałem wynikającym z wkładu Twórców w stworzenie wyniku. Jeżeli takich ustaleń nie poczyniono, a ustalenie wkładu w stworzony wynik jest utrudnione, wynagrodzenie należy się Twórcom w częściach równych.
7. Jeśli komercjalizacja prowadzona jest za zgodą Dyrektora IS PAN przez samego Twórcę, sposób podziału zysków z komercjalizacji pomiędzy IS PAN a Twórcę określa odpowiednia odrębna umowa.
8. W przypadku przeniesienia na IS PAN majątkowych praw autorskich do niepracowniczych wyników prac intelektualnych na podstawie umowy oraz zlecenia IS PAN komercjalizacji wyników, podział zysków z komercjalizacji pomiędzy IS PAN a Twórcę określa odpowiednia odrębna umowa.
9. Pracownik jest zobowiązany do:
 - a) zachowania poufności wyników badań naukowych lub prac rozwojowych oraz know-how związanego z tymi wynikami,
 - b) przekazania IS PAN wszystkich posiadanych przez niego informacji, utworów wraz z własnością nośników, na których utwory te utrwalono, i doświadczeń technicznych potrzebnych do komercjalizacji wyników,

- c) powstrzymania się od prowadzenia jakichkolwiek działań zmierzających do wdrażania wyników do czasu podjęcia przez Dyrektora IS PAN decyzji, o której mowa w ust. 3.
- d) współdziałania w procesie komercjalizacji wyników, w tym w postępowaniach zmierzających do uzyskania praw wyłącznych.

§ 7

Przepisy końcowe

1. Prawa do wyników pracy intelektualnej osiągnięte w związku z realizacją projektów badawczych NCN, NCBiR, MNiSW oraz finansowanych z funduszy UE regulują umowy zawierane między tymi podmiotami, kierownikiem projektu i IS PAN: przepisy niniejszego Regulaminu stosuje się w kwestiach związanych z tymi umowami uzupełniająco.
2. Jeżeli badania naukowe lub ich wyniki objęte są tajemnicą lub noszą klauzulę poufności to IS PAN winien zapewnić środki techniczne i organizacyjne do zachowania tajemnicy (poufności) a Twórca ma obowiązek tej tajemnicy (poufności) dochować. Decyzję o objęciu wyniku pracy intelektualnej tajemnicą (poufnością) podejmuje Dyrektor IS PAN.
3. Jeżeli przy osiąganiu wyników prac naukowych i następnie przy ich komercjalizacji wykorzystywany był majątek IS PAN (komputery, lokale z wyposażeniem, pokrywanie kosztów wyjazdów i pobyków – delegacje) to fakt ten uwzględnia się przy wycenie kosztów osiągniętych wyników i przy podziale wpływów z komercjalizacji.
4. Decyzje w sprawach objętych Regulaminem podejmuje w imieniu IS PAN jego Dyrektor lub osoba przez niego upoważniona.
5. Stosowanie niniejszego Regulaminu stanowi podstawowy obowiązek pracowniczy.
6. W sprawach nieuregulowanych Regulaminem znajdują odpowiednie zastosowanie:
 - ustawa z 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (tekst jedn. Dz.U. 2006 r. nr 90 poz. 631 z późn. zm.),
 - ustawa z 30 czerwca 2000 r. Prawo własności przemysłowej (tekst jedn. Dz.U. 2013 r. poz. 1410),
 - ustawa z 30 kwietnia 2010 r. o PAN (Dz.U. z 2010 r. nr 96 poz. 619 z późn. zm.).
7. Regulamin wchodzi w życie w terminie 14 dni od jego uchwalenia przez Radę Naukową IS PAN.